

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-589-1063/1575
Konu : Yazılı soru önergesi

11.07.2025

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

7/12087
6K154

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/05/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1433943 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/12087 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-589-3303/4639
Konu : Yazılı soru önergesi

11.10.2025

Sayın Beritan G¼NEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yneltirilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/12087 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aŐađıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan h¼k¼ml¼ ve tutuklular, zg¼rl¼đ¼nden yoksun olmayan her vatandaŐ gibi t¼m sağlık hizmetlerinden tıbbi gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat h¼k¼mleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her t¼rl¼ muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. H¼k¼ml¼ ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan h¼k¼ml¼ ve tutuklulara ilişkin sağlık koŐullarının d¼zenlenmesi ve sağlık hizmetine eriŐimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin D¼zenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında D¼zenlenen Protokol h¼k¼mleri dikkate alınarak her t¼rl¼ çalışma ve d¼zenleme yapılmaktadır.

C) H¼k¼ml¼ ve tutukluların; ayakta ve yatarak tedavilerinde muayene, tetkik, tahlil, kontrol, ilaç, diş protezi ve tıbbi malzemeleri Sağlık Bakanlığı, hastane tarafından temini m¼mk¼n bulunmayan tıbbi malzemeler (ortez, protez, gzl¼k, iŐitme cihazı, Őeker l¼m çubuğu vb.) ile ilaç bedelleri ise Adalet Bakanlığı tarafından karŐılanmaktadır.

) te yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek baŐına öz bakım becerisini yapamayan ve baŐkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve h¼k¼ml¼lerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiŐtir.

II- 5275 sayılı Ceza ve G¼venlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dıŐındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmii sağlık kuruluŐlarının mahk¼mlara ayrılan bl¼mlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahk¼mun hayatı için kesin bir tehlike teŐkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; nc¼ fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca d¼zenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teŐekk¼ll¼ hastanelerin

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla; açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan ve koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, hükümlünün bu infaz usulünden yararlanabilmesi için beş günden az olmamak üzere koşullu salıverilme tarihine kadar ceza infaz kurumunda geçirmesi gereken sürenin en az onda birini ceza infaz kurumunda geçirmiş olmasının gerektiği; üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilecekleri, (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) Geçici 6. maddesinin ikinci fıkrasında, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adli Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Söz konusu geçici 6. madde hükmü, 15/04/2020 tarihli ve 31100 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, ilgili makam ve mercilerce bu madde hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

III- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

"Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkra da belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında buldukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında buldukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilir verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

IV- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

V- Adli Tıp Kurumu Başkanlığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta; Kurumda görevli güvenlik görevlileri dahil olmak üzere hiçbir güvenlik görevlisine tercümanlık yaptırılmadığı, kişilerin muayeneleri sırasında Kürtçe veya diğer dillerde tercüman ihtiyacı olduğunda Kurumda görevli devlet memurlarından yararlanıldığı bildirilmiştir.

VI- Van, Elazığ ve Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 12/02/2025 ve 13/02/2025 tarihli cevaplarda;

A) Soru önergesinde adı geçen ve Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlünün infaz erteleme işlemleri devam ettiği sırada denetimli serbestlik hükümlerinden faydalanmak suretiyle 31/08/2024 tarihinde Kurumdan tahliye edildiği,

Adı geçen Kurumda barındırıldığı süre içinde çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlünün infaz erteleme işlemleri devam ettiği sırada denetimli

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

serbestlik hükümlerinden faydalanmak suretiyle 25/01/2025 tarihinde Kurumdan tahliye edildiği,

Adı geçen Kurumda barındırıldığı süre içinde çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Van Sağlık Bilimleri Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaş Tıp Merkezinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

C) Soru önergesinde adı geçen ve Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlünün çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Bahçelievler Devlet Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Adı geçen hakkında Kurum tarafından re'sen başlatılan infaz erteleme işlemleri neticesinde 20/01/2025 tarihinde Adli Tıp Kurumu tarafından ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettirebileceğine dair rapor düzenlendiği,

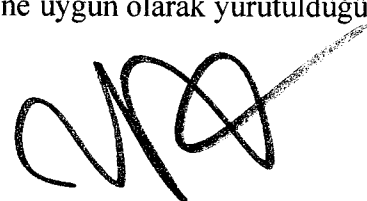
Ç) Soru önergesinde adı geçen ve Elazığ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlünün çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesinin ilgili poliklinikleri ile Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Adı geçen Kurumda barındırıldığı süre içinde farklı rahatsızlıkları nedeniyle iki kez ameliyat olduğu, yapılan tedavilerinin ardından taburcu edildiği, 26/09/2023 tarihinde bel ağrısı şikâyeti nedeniyle yapılan muayene neticesinde ilaç tedavisi uygulanarak taburcu edildiği, 05/03/2024 tarihinde başlatılan protez diş işlemleri neticesinde 03/04/2024 tarihinde protezinin teslim edildiği,

Adı geçen hakkında Kurum tarafından re'sen başlatılan infaz erteleme işlemleri neticesinde 08/05/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu tarafından ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettirebileceğine dair rapor düzenlendiği,

Öte yandan adı geçen koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına ilişkin 26/12/2024 tarihinde Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından verilen kararın infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

D) Kurumlarda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,
Bildirilmiştir.
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

